

Adatlap¹ témahirdetési javaslatához a Csonka Pál Doktori Iskola Tanácsa részére

Témavezető² neve: Fonyódi Mariann PhD
e-mail címe³: fonyodi.mariann@gmail.com

Téma címe: Mozgás - közlekedés és városépítészet

A **téma** rövid leírása⁴:

A mozgás, a közlekedés a történelem folyamán olyan meghatározó erőként van jelen településeink életében, mely nemcsak létrejöttükben, de mindenkori szerkezetük alakulásában főszerepet kapott. A különböző közlekedési formák hatással voltak a települések méretének alakulására, az úthálózat rendszere pedig jellegzetes mintázatot hagyott maga után. A korábbi korokból megörökölt városszerkezet és a motorizáció mai állapota közötti konfliktus nehéz kihívás elé állítja a városépítészet és az urbanisztika tudományágait. A közlekedés jellegének megváltozása és a járművek mennyiségének növekedése új megoldások keresésére ösztönöz tervezőket és kutatókat egyaránt, egyszerre küzdve meg a szinte kielégíthetetlen infrastrukturális és az élhető, autómentes város igényével.

A **téma** meghatározó irodalma⁵:

- Bacon, Edmund N.: *Design of Cities*. London, Thames and Hodson, 1967.
- Kostof, Spiro. *The City Assembled: The Elements of Urban Form Through History*. London, Thames and Hudson, 1992.
- Gehl, Jan - Gemzøe, Lars: *New City Spaces, Strategies and Projects*. Copenhagen, The Danish Architectural Press, 2000.
- Goodman, David - Chant, Colin: *European Cities and Technology: industrial to post-industrial city*. Milton Keynes, The Open University, 1999.
- Martin, Leslie - March, Lionel: *Urban space and structures*. Cambridge, The University Press, 1972.
- C. A. Brebbia, J. F. Martin-Duque: *The Sustainable City: Urban Regeneration and Sustainability*. London, Wessex Institute of Technology, 2002
- Paolo Tumminelli: *Traffic Design*. Cologne, Daab, 2006

A **téma** hazai és nemzetközi folyóiratai⁶:

---

¹ Az adatlapot egy példányban kinyomtatva és aláírva a Szilárdságtani Tanszék titkárságára, egy elektronikus változatban pedig a Doktori Iskola titkárának (Maróty Katalin mkata@et.bme.hu) kell eljuttatni. A témahirdetés elfogadása esetén az adatlap felkerül a Csonka Pál Doktori Iskola (www.szt.bme.hu/doktori), a témahirdetés rövid leírása pedig az Országos Doktori Tanács honlapjára (<http://www.doktori.hu/>)

² A témahirdetés elfogadása automatikusan a témavezető akkreditációját is jelenti a 2010. évi felvételi eljáráshoz.

³ Kérjük, olyan elérhetőséget adjon meg, ahová biztonsággal küldhetünk hivatalos értesítéseket.

⁴ A **téma** 2000-4000 leütés hosszú – a jelentkező hallgatókat bővebben tájékoztató változatát, (mely a **téma** fent megadott releváns nemzetközi irodalmára tételesen hivatkozik) – kérjük mellékelten megadni.

⁵ Minimum 5, maximum 10 cikket vagy monográfiát kérünk felsorolni, melyben feltétlenül szerepelnie kell a legfrissebb, legismertebb eredményeknek.

- A + U
- Urbanisme
- Journal of Transport Geography
- Environment and Planning
- Falu, város, régió
- 4D
- Magyar építőművészet

A **témavezető** fenti folyóiratokban megjelent 5 közleménye:

- Fonyódi Mariann: "Extralife - Régi ház, új élet és egy új ház: Műemléképület Mosonmagyaróváron", *régi-új Magyar Építőművészet* 2006/2

A **témavezető** utóbbi tíz évben megjelent 5 legfontosabb publikációja:

- Benkő Melinda - Fonyódi Mariann: *Glocal City - kortárs európai városépítészeti*, Budapest, Terc, 2009. *magyar nyelvű, lektorált*

- Fonyódi Mariann: "L'esprit de géométrie - az ortogonális városháló mint városi attribútum." In: *Terek és szövegek - újabb perspektívák a városkutatásban*. Szerk.: N. Kovács Tímea, Böhm Gábor, Mester Tibor. Budapest, Kijárat, 2005. *magyar nyelvű*

- Fonyódi Mariann: "The orthogonal grid as the planned urban fabric" *Periodica Politechnica* 2008/1-2. *angol nyelvű, lektorált*

- Fonyódi Mariann: "Az ortogonális városháló mint városi attribútum", *Építés- Építészettudomány* 2005/3-4 *magyar nyelvű, lektorált*

- Fonyódi Mariann: "Mit lehet tanulni Milton Keynes példájából..." *Építészfórum magyar nyelvű*

A **témavezető** eddigi doktoranduszai⁷:

-

Melléklet: a téma bővebb leírása

Budapest, 2010.

Témavezető aláírása

---

⁶ Minimum 5, maximum 10 folyóirat megadását kérjük, melyek között feltétlenül szerepelnie kell a PhD fokozatszerzés szempontjából elengedhetetlen (Scopus és/vagy Sci illetve Iconda minősítésű folyóiratoknak is. Kérjük, ezeket a periodikákat a felsorolásban jelölnék meg.

⁷ Kérjük, a témavezetési tevékenységre vonatkozó adatokat abban az esetben is adja meg, ha témavezetőként a DI már korábban akkreditálta, vagy törzstagként témavezetői akreditációja nem szükséges.

Mozgás - közlekedés és városépítéset, felszabaduló területek, új térigények

A mozgás, a közlekedés a történelem folyamán olyan meghatározó erőként van jelen településeink életében, mely nemcsak létrejöttükben, de mindenkori szerkezetük alakulásában főszerepet kapott. A különböző közlekedési formák hatással voltak a települések méretének alakulására, az úthálózat rendszere pedig jellegzetes mintázatot hagyott maga után. A korábbi korokból megörökölt városszerkezet és a motorizáció mai állapota közötti konfliktus nehéz kihívás elé állítja a városépítéset és az urbanisztika tudományágait. A közlekedés jellegének megváltozása és a járművek mennyiségének növekedése új megoldások keresésére ösztönöz tervezőket és kutatókat egyaránt, egyszerre küzdve meg a szinte kielégíthetetlen infrastrukturális és az élhető, autómentes város igényével.

A kutatási téma az alábbi részterületek mentén keres válaszokat:

A közlekedés téralakító szerepe a településtörténetben

- a különböző korokban létrejövő közlekedési rendszerek, ezek változásai,
- a közlekedés változásának hatása a településméretre, a növekedés, a szétterülés kérdései, kontrollálása
- a közlekedési módoknak megfelelő jellegzetes mintázatok, térigények kialakulása és összehasonlító elemzése

A kortárs városépítéset kihívásai

- a technológia változásával megszűnő közlekedési - vasúti, kikötői - területek hasznosítása
- a tömegközlekedés, mint városi karaktert meghatározó eszköz

A közlekedés terei

- a városok vizuális arculata az útvonalak mentén a látványok tükrében
- az építészeti lépték kérdése az érzékelés gyorsasága felől
- a különböző közlekedési formák jellegzetes elemei - aluljárók, pályaudvarok, megállók, városi alközpontok generálása

Fenntartható, élhető város

- szelíd mobilitási formák, autómentes övezetek, élhető város - városszerkezeti, építészeti előfeltételei, következményei
- értékteremtő és elértéktelenítő közlekedési fejlesztési stratégiák
- napjaink városépítészeti tendenciáinak viszonya a közösségi közlekedéshez illetve a gépkocsi forgalomhoz